

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

НАКАЗ

15.09.2020

№ 1802

Київ

**Про затвердження професійного
стандарту „Стропальник”**

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт „Стропальник”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці забезпечити протягом п'яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці спільно з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки в мережі інтернет.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

1802-20 від 15.09.2020 17:49:4:

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

15.09.2020 № 1802

Професійний стандарт „Стропальник”

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Виконання операцій зі стропування (обв'язування, зачіплювання) вантажів у процесі виробництва вантажно-розвантажувальних робіт із застосуванням вантажопідіймальних кранів, машин, мобільних підйомників.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 05	Видобуток кам'яного та бурого вугілля	Група 05.1	Добування кам'яного вугілля
				Клас 05.10	Добування кам'яного вугілля
Секція С	Переробна промисловість	Розділ 24	Металургійне виробництво	Група 24.1	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів
				Клас 24.10	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів
Секція С	Переробна промисловість	Розділ 24	Металургійне виробництво	Група 24.2	Виробництво труб, порожнистих профілів і фітінгів зі сталі
				Клас 24.20	Виробництво труб, порожнистих профілів і фітінгів зі сталі
Секція Д	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Розділ 35	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Група 35.1	Виробництво, передача та розподілення електроенергії
				Клас 35.11	Виробництво електроенергії
Секція Д	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Розділ 35	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Група 35.1	Виробництво, передача та розподілення електроенергії
				Клас 35.12	Передача електроенергії
Секція Д	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Розділ 35	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Група 35.1	Виробництво, передача та розподілення електроенергії
				Клас 35.13	Розподілення електроенергії

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

1802-20 від 15.09.2020 17:49:

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
7	72	721	7215
Кваліфіковані робітники з інструментом	Робітники металургійних та машинобудівних професій	Формувальники, зварювальники, прокатники, бляхарі і монтажники металоконструкцій	Такелажники та робітники, що зрощують канати

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Стропальник 7215

1.5. Професійна кваліфікація

Стропальник I рівня професійної кваліфікації (може відповідати 2-4 кваліфікаційному розряду).

Стропальник II рівня професійної кваліфікації (може відповідати 5 кваліфікаційному розряду).

Стропальник III рівня професійної кваліфікації (може відповідати 6 кваліфікаційному розряду).

Рівень професійної кваліфікації залежить від розмірів і маси вантажу, що стропає та ув'язує стропальник.

Рівень складності вантажу		Параметр вантажу (та/або)		Рівень професійної кваліфікації		
		довжина	маса	I	II	III
I.1	прості вироби, деталі та лісові вантажі, вироби	до 3 м	понад 25 т	+	+	+
I.2	вантажі середньої складності, лісові вантажі, вироби, деталі та вузли з установленням їх на верстат, помости на інші монтажні пристрої і механізми, а також аналогічні вантажі	до 6 м	до 25 т	+	+	+
II.1	лісові вантажі, вироби, деталі та вузли, що вимагають підвищеної обережності, технологічне устаткування та пов'язані з ним конструкції, вироби, вузли, машини та механізми безпосередньо під час стапельного й секційного складання та розбирання, а також під час складання і розбирання машин, апаратів, конструкцій збірних елементів будівель та споруд і аналогічних складних вантажів	до 6 м	понад 25 т	-	+	+
I.3	лісові вантажі, вироби, деталі та вузли, що вимагають підвищеної обережності, технологічне устаткування та пов'язані з ним конструкції, вироби, вузли, машини та механізми безпосередньо під час стапельного й секційного складання та розбирання, а також під час складання і розбирання машин, апаратів, конструкцій збірних елементів будівель та споруд і аналогічних складних вантажів	понад 6 м	до 5 т	+	+	+
II.2	лісові вантажі, особливо відповідальні вироби, вузли машин і механізмів безпосередньо під час стапельного та секційного складання і розбирання, а також під час складання і розбирання машин, апаратів, конструкцій складних елементів будівель та споруд і аналогічних складних вантажів масою понад 5 до 50 т	понад 6 м	до 50 т	-	+	+
III	лісові вантажі, особливо відповідальні вироби, вузли машин і механізмів безпосередньо під час стапельного та секційного складання і розбирання, а також під час складання і розбирання машин, апаратів, конструкцій складних елементів будівель та споруд і аналогічних складних вантажів масою понад 5 до 50 т	понад 6 м	понад 50 т	-	-	+

1.6. Вимоги до державної сертифікації (за потреби)

Не потребує.

1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Робоче місце стропальника позначається робочою зоною, де зосереджені всі матеріально-технічні елементи виробництва, що забезпечують технологічний процес.

Стропальник підпорядковується безпосередньому керівнику (начальнику ділянки, старшому майстру, майстру), відповідальному за безпечне проведення робіт вантажопідіймальними кранами, машинами та механізмами.

1.8. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток.

Соціальні гарантії надаються на підставі результатів атестації робочих місць за умовами праці відповідно до чинного трудового законодавства України та відображені в колективному договорі підприємства.

Особливість характеру праці стропальника вимагає високого рівня уваги та сенсомоторних реакцій, здатності орієнтуватися в просторі.

Шкідливими та небезпечними виробничими факторами є робоча поза, пов'язана з вимушеними нахилами корпусу (понад 100 разів за зміну), рухомі транспортні засоби, вантажопідіймальні машини, знімні вантажозахоплювальні пристрої і тара, тривалі переходи (до 4 км за зміну), робота на висоті, в зоні наведеної напруги, контакт працівників з предметами або матеріалами з дуже високою або низькою температурою, хімічні речовини, іскри, бризки і викиди розплавленого металу і шлаку, підвищений рівень загальної та локальної вібрації.

1.9. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ), а також мийні та знежележувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.10. Умови допуску до роботи за професією

Вік від 18 років і старше.

Наявність документів, що підтверджують освітню та професійну кваліфікацію „Стропальник” (повну або часткову).

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Стропальник” або за основною професією при сумісництві.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш ніж один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на два роки.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Наявність посвідчення на допуск до виконання робіт підвищеної небезпеки – вантажно-розвантажувальних робіт за допомогою машин і механізмів.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки з відмітками про своєчасне проведення перевірки знань.

Наявність посвідчень про допуск до виконання верхолазних робіт та на висоті, в зоні наведеної напруги (за необхідності).

Наявність відповідної групи з електробезпеки (стропальник повинен знати правила електробезпеки в обсязі не нижче II групи).

Наявність розпорядження по підприємству/підрозділу про допуск стропальника до самостійної роботи.

1.11. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Диплом кваліфікованого робітника або свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Стропальник” з додатками до диплома кваліфікованого робітника або свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Стропальник” та інші документи, що підтверджують професійну кваліфікацію, 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією „Стропальник” з присвоєнням професійної кваліфікації „Стропальник I рівня професійної кваліфікації” (2-4 кваліфікаційні розряди) – повна загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка(назва кваліфікації)

Перепідготовка з інших професій за професією „Стропальник” з присвоєнням професійної кваліфікації „Стропальник I рівня професійної кваліфікації” (2-4 кваліфікаційні розряди) – повна загальна середня освіта, професійне навчання на виробництві, (професійне) професійно-технічне навчання. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації за професією „Стропальник” з присвоєнням професійної кваліфікації „Стропальник II рівня професійної кваліфікації” (5 кваліфікаційний розряд). Стаж роботи за професійною кваліфікацією „Стропальник I рівня професійної кваліфікації” (2-4 кваліфікаційні розряди) не менше 1 року.

Підвищення кваліфікації за професією „Стропальник” з присвоєнням професійної кваліфікації „Стропальник III рівня професійної кваліфікації” (6 кваліфікаційний розряд). Стаж роботи за професійною кваліфікацією „Стропальник II рівня професійної кваліфікації” (5 кваліфікаційний розряд) не менше 6 місяців.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві не рідше ніж один раз на п'ять років.

2.5. Спеціальне, спеціалізоване навчання

Спеціальне навчання і перевірка знань нормативно-правових актів з охорони праці.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Закон України „Про охорону праці”.

Кодекс законів про працю України.

Наказ Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 № 4 „Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 за № 93/2533.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15 „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511, (із змінами).

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22.12.2008 № 289 „Про затвердження Правил охорони праці в металургійній промисловості”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29.01.2009 р. за № 87/16103.

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 15.10.2009 № 171 „Про затвердження Правил охорони праці у трубному виробництві”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.11.2009 за № 1037/17053.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25.01.2012 № 67 „Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.02.2012 за №226/20539

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013 № 966 „Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 р. за № 327/25104.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.01.2015 № 21 „Про затвердження Правил охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02.2015 за № 124/26569.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 09.02.2015 № 73 „Про затвердження Положення про Систему управління охороною праці на підприємствах електроенергетики”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09.04.2015 за № 397/26842.

Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.01.2018 № 62 „Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.02.2018 р. за № 244/31696.

Наказ Міністерства соціальної політики України від 04.07.2019 № 1045 „Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29.07.2019 за № 828/33799.

4. Загальні компетентності

Володіння професійною лексикою.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати у команді.

Здатність раціонально використовувати робочий час.

Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.

Здатність оперативно приймати рішення в межах професійної компетентності.

Здатність застосувати знання на практиці.

5. Перелік трудових функцій (умовні позначення трудових функцій)

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
СТР-1	Приймання і здавання зміни. Підготовка до виконання робіт	Здатність надавати інформацію про виконані роботи, про роботи, які необхідно передати по зміні, про особливі умови виконання робіт (при наявності)	A1
		Здатність розуміти зміст та положення технологічних карт та проектів виконання вантажно-розвантажувальних робіт, схем стропування	A2
		Здатність виконувати огляд місця роботи, стану залізничної колії, на якій належить працювати залізничному крану, перевіряти габарити місць складування вантажу, наявність огорожі, проходів та зазорів між підймальним пристроєм та виступаючими частинами будівель, штабелів, вантажу, оцінювати віддаленість зони роботи крану від лінії електромереж	A3
		Здатність визначати стан та придатність до виконання робіт вантажу, гакової підвіски крану, вантажозахоплювальних пристроїв, допоміжних інвентарних пристосувань, тари	A4
		Здатність проводити огляд ЗІЗ на наявність пошкоджень, зносу, забруднень та дефектів	A5
		Здатність підбирати стропи відповідно до маси, розмірів та виду вантажу	A6
		Здатність визначати масу та центр ваги вантажу, найбільш зручні місця стропування вантажу	A7

		Здатність виконувати аналіз можливості безпечного ведення робіт	A8
СТР-2	Закінчення робіт	Здатність звільняти вантаж та гак від стропів та інших вантажозахоплювальних пристроїв, оцінювати їх стан та стан гакової підвіски крана	B1
		Здатність прибирати та підтримувати у порядку робоче місце, очищати вантажозахоплювальні пристрої та допоміжні інвентарні пристосування від бруду та масла і повертати їх на місце зберігання	B2
		Здатність дотримуватись вимог охорони навколишнього середовища	B3
СТР-3	Виконання стропальних робіт	Здатність взаємодіяти з машиністом вантажопідіймальних машин (кранівником)	C1
		Здатність виконувати обв'язування та стропування вантажу у відповідності зі схемою стропування	C2
		Здатність виконувати підймання та переміщення вантажу	C3
		Здатність встановлювати (укладати) та складувати вантаж краном	C4
		Здатність виконувати стропування вантажів при кантуванні	C5
СТР-4	Дії стропальника в нестандартних та аварійних ситуаціях	Здатність діяти згідно з Планом локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій	D1

6. Опис трудових функцій (трудова функція; предмети та засоби праці, професійні компетентності; знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою дій)	Знання	Уміння та навички
<p>СТР-1. Приймання і здавання зміни. Підготовка до виконання робіт</p>	<p>Піддони, вантажна тара, тара для рідких вантажів, тара для сипучих вантажів, діжки, бідони, ящики, бутилі, цистерни, ковші, балони, посудини, контейнери деталі машин, механізмів, обладнання, що має вантажні кріплення, електрообладнання кабельні барабани, бухти кабельної продукції, дроту, конструктивні частини споруд та конструкцій інші габаритні і</p>	<p>A1. Здатність надавати інформацію про виконані роботи, про роботи, які необхідно передати по зміні, про особливі умови виконання робіт (при наявності).</p>	<p>A1.1. Встановлений порядок приймання і здавання зміни. A1.2. Перелік робіт, які виконуються під безпосереднім керівництвом працівника, відповідального за безпечне проведення робіт вантажопідіймальними кранами і машинами. A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу. A1.4. Знакову сигналізацію та встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини. A1.5. Порядок та габарити складування вантажу. A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються.</p>	<p>A1.1. Користуватися нормативно-технічними документами. A1.2. Визначати придатність, несправності і бракувальні ознаки підвіски гака, стропів інших вантажозахоплювальних пристроїв і тари. A1.3. Перевіряти відповідність записів вимогам щодо ведення документації. A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.5. Користуватися засобами зв'язку. A1.6. Проводити цільовий інструктаж (при призначенні старшим).</p>

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200](#)

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

1802-20 від 15.09.2020 17:49

	<p>негабаритні вантажі засоби індивідуального захисту, засоби колективного захисту талі, лебідки, кран-балки, вантажопідіймальні крани, мостові крани, самохідні крани, транспортери, грейфери, вантажні автомобілі, причепа, залізничні вантажні вагони, платформи, вагонетки вантажозахоплювальні пристрої рулетки, штангенциркуль засоби зв'язку ломи, засоби для кантування електромагніт канати, ланцюги, стропа</p>	<p>A2. Здатність розуміти зміст та положення технологічних карт та проектів виконання вантажно-розвантажувальних робіт, схем стропування.</p>	<p>A1.8. Потрібну довжину стропів. A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів. A1.10. Несправності, ознаки і норми бракування знімних вантажозахоплювальних пристроїв і тари, елементів гакових підвісок. A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів. A1.12. Документ, що регламентує вагу вантажів. A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами. A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР). A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що стосується стропальних робіт. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників. A.1.17. Положення про особливі умови виконання робіт.</p> <p>A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу. A1.5. Порядок та габарити складування вантажу. A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність</p>	<p>A2.1. Читати технічні схеми та креслення. A2.2. Підбирати вантажозахоплювальні пристрої, відповідно до маси і характеру вантажу. A2.3. Візуально визначати масу та</p>
--	---	--	---	--

			<p>вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються.</p> <p>A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів.</p> <p>A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p>	<p>центр ваги вантажу.</p> <p>A2.4. Визначати потрібну довжину стропів для переміщення вантажів.</p> <p>A2.5. Оцінювати фактичний кут між гілками знімного вантажозахоплювального пристрою.</p> <p>A2.6. Оцінювати відповідність характеру та габаритам вантажу місця для установлення та складування вантажу.</p>
		<p>A3. Здатність виконувати огляд місця роботи, стану залізничної колії, на якій належить працювати залізничному крану, перевіряти габарити місць складування вантажу, наявність огорожі, проходів та зазорів між підіймальним пристроєм та виступаючими частинами будівель, штабелів, вантажу, оцінювати віддаленість зони роботи крану від лінії електромереж.</p>	<p>A1.5. Порядок та габарити складування вантажу.</p> <p>A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.</p> <p>A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються.</p> <p>A1.8. Потрібну довжину стропів.</p> <p>A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів.</p> <p>A1.12. Документ, що регламентує вагу вантажів.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР)</p>	<p>A2.1. Читати технічні схеми та креслення.</p> <p>A2.3. Визначати вагу та центр ваги вантажу.</p> <p>A2.6. Оцінювати відповідність характеру та габаритам вантажу місця для установлення та складування вантажу.</p> <p>A3.1. Перевіряти кріплення вантажу та окремих деталей на вантажі.</p> <p>A3.2. Перевіряти (візуально) справність залізничної колії, на якій належить працювати залізничному крану.</p> <p>A3.3. Підготувати (очищати) майданчики для складування вантажів.</p> <p>A3.4. Визначати мінімально допустимі відстані до струмоведучих частин, що</p>

			<p>або проєкт виконання робіт (ПВР). A3.1. Вимоги до місць (майданчиків), призначених для складування вантажів. A3.2. Мінімально допустимі відстані до струмоведучих частин, що знаходяться під напругою.</p>	<p>знаходяться під напругою під час роботи вантажопідіймального механізму.</p>
		<p>A4. Здатність визначати стан та придатність до виконання робіт вантажу, гакової підвіски крану, вантажозачіплювальних пристроїв, допоміжних інвентарних пристосувань, тари.</p>	<p>A4.1. Вагові категорії та групи вантажів. A1.3. Правила стропування, підіймання і переміщення вантажу. A1.5. Порядок та габарити складування вантажу. A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються. A1.8. Потрібну довжину стропів. A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів. A1.10. Ознаки і норми бракування знімних вантажозахоплювальних пристроїв і тари, елементів гакових підвісок. A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів. A1.12. Документ, що регламентує вагу вантажів. A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт</p>	<p>A1.2. Визначати придатність, несправності і бракувальні ознаки підвіски гака, стропів інших вантажозахоплювальних пристроїв і тари.</p>

		та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами. A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).	
A5. Здатність проводити огляд ЗІЗ для виявлення придатності та наявності пошкоджень, зносу, забруднень та дефектів.		A5.1. Вимоги до засобів індивідуального захисту та порядок їх підготовки та перевірки. A5.2. Ознаки пошкоджень, зносу ЗІЗ. A5.3. Послідовність дій у разі виявлення непридатних до використання ЗІЗ. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.	A5.1. Визначати придатність ЗІЗ, несправності і пошкодження. A5.2. Визначити наявність пошкоджень, зносу, забруднень та дефектів ЗІЗ.
A6. Здатність підбирати стропи відповідно до маси, розмірів та виду вантажу.		A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу. A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються. A1.8. Потрібну довжину стропів. A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів. A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів. A1.12. Документ, що регламентує вагу вантажів. A4.1. Вагові категорії та групи вантажів. A6.1. Терміни експлуатації стропів. A6.2. Ознаки пошкоджень та зносу стропів, критерії відбракування.	A1.1. Користуватися нормативними документами. A1.2. Визначати придатність, несправності і бракувальні ознаки підвіски гака, стропів інших вантажозахоплювальних пристроїв і тари. A2.3. Визначати вагу та центр ваги вантажу. A6.1. Вибирати необхідні стропи відповідно до маси, розміру та виду вантажу. A6.2. Відбраковувати стропи. A2.6. Оцінювати відповідність характеру та габаритам вантажу місця для установлення та складування вантажу.

			A6.3. Методи і строки випробування стропів.	
	A7. Здатність визначати стан, характер, масу та центр ваги вантажу, найбільш зручні місця стропування вантажу	A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу. A1.8. Потрібну довжину стропів. A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів. A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів. A1.12. Документ, що регламентує вагу вантажів. A4.1. Вагові категорії та групи вантажів. A7.1. Норми заповнення тари сипучими, рідкими і дрібноштучними вантажами. A7.2. Місця стропування типових виробів.	A2.1. Читати технічні схеми та креслення. A2.3. Визначати вагу та центр ваги вантажу. A2.5. Оцінювати фактичний кут між гілками знімного вантажозахоплювального пристрою.	
	A8. Здатність виконувати аналіз можливості безпечного ведення робіт.	A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу. A1.5. Порядок та габарити складування вантажу. A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. A8.1. Вимоги безпеки при навантаженні розвантаженні рухомого транспорту. A.8.2. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні вантажів декількома кранами. A8.3. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні довгомірних вантажів. A.8.9. Вимоги безпеки при установці	A1.1. Користуватися нормативними документами. A2.1. Читати технічні схеми та креслення. A8.1. Дотримуватись положень технологічних карт та проектів виконання вантажно-розвантажувальних робіт, схем стропування. A8.2. Оцінювати безпечність виконання робіт. A8.3. Виявляти і виконувати дії по запобіганню причини порушень технологічних процесів. A1.4. Чітко доносити інформацію	

		<p>і роботі крана стрілового типу поблизу ПЛЕ (повітряних ліній електропередачі).</p> <p>A.8.10. Вимоги безпеки при установці і роботі стрілового самохідного крана на краю котлованів, канав, укосів.</p> <p>A.8.11. Несправності вантажопідіймальних кранів, при виявленні яких роботи краном повинні бути припинені.</p> <p>A.8.12. Фактори, що впливають на вантажопідіймальну силу електромагніту.</p> <p>A.8.13. Фактори, за наявності яких роботи краном на відкритому повітрі повинні бути припинені.</p> <p>A.8.14. Вимоги безпеки в зоні дії магнітних і грейферних кранів.</p> <p>A.8.15. Заходи безпеки при стропуванні, підйманні, переміщенні, опусканні і складуванні вантажів кранами.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p> <p>A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що</p>	<p>про виконанні роботи та про особливі умови виконання робіт.</p>
--	--	--	--

			стосується стропальних робіт. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.	
СТР-2 Закінчення робіт	Піддони, вантажна тара, тара для рідких вантажів, тара для сипучих вантажів, діжки, бідони, ящики, бутилі, цистерни, ковші, балони, посудини, контейнери деталі машин, механізмів, обладнання, що має вантажні кріплення, електрообладнання кабельні барабани, бухти кабельної продукції, дроту, конструктивні частини споруд та конструкцій інші габаритні і негабаритні вантажі засоби індивідуального захисту, засоби колективного захисту	V1. Здатність звільняти вантаж та гак від стропів та інших вантажозахоплювальних пристроїв, оцінювати їх стан та стан гакової підвіски крана.	A1.3. Правила стропування, підіймання і переміщення вантажу. A1.4. Знакову сигналізацію та встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини. A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. A1.7. Призначення, будову, принципи роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників. V1.1. Місце розташування вимикача електроенергії.	V1.1. Подавати сигнали машиністу підіймальної споруди. V1.2. Відключати від електромережі вантажозахоплювальні пристрої (за наявності). V1.3. Звільняти гак від стропів та інших вантажозахоплювальних пристроїв. V1.4. Оцінювати стан вантажу, тари, гакової підвіски крана, вантажозахоплювальних пристроїв, стропів та додаткових пристроїв.
		V2. Здатність прибирати та підтримувати у порядку робоче місце, очищати вантажозахоплювальні пристрої та допоміжні інвентарні пристосування від бруду та масла і повертати їх на місце зберігання.	V2.1. Вимоги до зберігання знімних вантажозахоплювальних пристроїв, допоміжних засобів та пристроїв. V2.2. Розташування місць зберігання вантажозахоплювальних пристроїв, допоміжних засобів та пристроїв. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.	V2.1. Очищати від забруднень вантажозахоплювальні пристрої, допоміжні засоби та пристрої. V2.2. Проводити прибирання і підтримання порядку на робочому місці. A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт.
		V3. Здатність дотримуватись вимог охорони навколишнього середовища	A1.1. Встановлений порядок приймання і здавання зміни. V3.1. Інструкція по поведженню з	A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт.

	<p>талі, лебідки, кран-балки, вантажопідіймальні крани, мостові крани, самохідні крани, транспортери, грейфери, вантажні автомобілі, причепи, залізничні вантажні вагони, платформи, вагонетки вантажозахоплювальні пристрої рулетки, штангенциркуль засоби зв'язку ломи, засоби для кантування електромагніт канати, ланцюги, стропи</p>		<p>відходами, наказ про моніторинг впливу на тваринний світ, наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів. V3.2. Документація ISO 14001 - реєстр екологічних аспектів, програма з охорони навколишнього середовища та ін. V3.3. Вимоги природоохоронного законодавства, відповідальність за його порушення.</p>	<p>V2.2. Проводити прибирання і підтримання порядку на робочому місці. V3.1. Збирати відходи, що утворилися окремо за видами, передав їх в місце збору. V3.2. Ліквідувати наслідки розливу нафтопродуктів (збір промасленого ґрунту, гравію, піску).</p>
<p>СТР-3. Виконання стропальних робіт</p>		<p>C1. Здатність взаємодіяти з машиністом вантажопідіймальних машин (кранівником).</p>	<p>A1.3. Правила стропування, піднімання і переміщення вантажу. C1.1. Види сигналізації та умови користування ними. A1.4. Встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини. A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів.</p>	<p>C1.1. Узгоджувати свої дії з машиністом вантажопідіймальних машин (кранівником). A1.5. Користуватися засобами зв'язку. V1.1. Подавати сигнали машиністу вантажопідіймальних машин (кранівнику).</p>

			<p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p> <p>A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.</p>	
		<p>C2. Здатність виконувати обв'язку, зачіпку, захоплення вантажу у відповідності зі схемою стропування.</p>	<p>A1.3. Правила стропування, підймання і переміщення вантажу.</p> <p>A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.</p> <p>A1.7. Призначення, будову, принцип роботи, термін експлуатації, вантажопідйомність вантажозахоплювальних пристроїв, що застосовуються.</p> <p>A1.8. Потрібну довжину стропів.</p> <p>A1.9. Граничні та допустимі норми навантаження крана та стропів.</p> <p>A1.11. Схеми та способи стропування в залежності від виду вантажів.</p> <p>A1.4. Знакову сигналізацію та встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини.</p> <p>A.8.2. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні вантажів декількома кранами.</p> <p>A8.3. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні довгомірних вантажів.</p>	<p>C2.1. Визначати за вказівником вантажопідймальність стрілового крану в залежності від висоти підйому і вильоту стріли.</p> <p>B1.3. Оцінювати стан вантажу, тари, гакової підвіски крана, вантажозахоплювальних пристроїв, стропів та додаткових пристроїв.</p> <p>A2.3. Визначати вагу та центр ваги вантажу.</p> <p>A6.1. Вибирати необхідні стропи відповідно до маси, розміру та виду вантажу.</p> <p>A2.5. Оцінювати фактичний кут між гілками знімного вантажозахоплювального пристрою.</p> <p>C2.2. Виконувати стропування (обв'язку, зачіпку, захоплення) вантажів у відповідності зі схемою стропування.</p> <p>C2.3. Підвішувати вантаж на крюк без попереднього обв'язування.</p> <p>C2.4. Контролювати відсутність прогину й псування</p>

			<p>A.8.9. Вимоги безпеки при установці і роботі крана стрілового типу поблизу ПЛЕ (повітряних ліній електропередачі).</p> <p>A.8.10. Вимоги безпеки при установці і роботі стрілового самохідного крана на краю котлованів, канав, укосів.</p> <p>A.8.13. Фактори, за наявності яких роботи краном на відкритому повітрі повинні бути припинені.</p> <p>A8.15. Заходи безпеки при стропуванні, підйманні, переміщенні, опусканні і складуванні вантажів кранами.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p> <p>A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що стосується стропальних робіт.</p> <p>A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.</p>	<p>ванажозахоплювальних пристроїв.</p> <p>B1.1. Подавати сигнали машиністу підйимальної споруди.</p>
		<p>С3. Здатність виконувати підймання та переміщення вантажу.</p>	<p>A1.2. Перелік робіт, які виконуються під безпосереднім керівництвом працівника, відповідального за безпечне проведення робіт вантажопідіймальними кранами і</p>	<p>A1.5. Користуватися засобами зв'язку.</p> <p>С1.1. Узгоджувати свої дії з машиністом вантажопідіймальних машин (кранівником).</p>

			<p>машинами.</p> <p>В.1.1. Місце розташування вимикача електроенергії.</p> <p>A1.4. Знакову сигналізацію та встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини.</p> <p>A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.</p> <p>A8.1. Вимоги безпеки при навантаженні розвантаженні рухомого транспорту.</p> <p>A.8.2. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні вантажів декількома кранами.</p> <p>A8.3. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні довгомірних вантажів.</p> <p>A.8.9. Вимоги безпеки при установці і роботі крана стрілового типу поблизу ПЛЕ (повітряних ліній електропередачі).</p> <p>A.8.10. Вимоги безпеки при установці і роботі стрілового самохідного крана на краю котлованів, канав, укосів.</p> <p>A.8.11. Несправності вантажопідіймальних кранів, при виявленні яких роботи краном повинні бути припинені.</p> <p>A.8.12. Фактори, що впливають на вантажопідіймальну силу електромагніту.</p>	<p>С3.1. Підключати до електромережі за допомогою спеціальних електричних роз'ємів електромагніти та інші вантажозахоплювальні пристрої з електроприводом.</p> <p>С2.4. Контролювати відсутність прогину й псування вантажозахоплювальних пристроїв.</p> <p>В1.1. Подавати сигнали машиністу підіймальної споруди.</p> <p>С3.1. Виконувати пробне підймання вантажу.</p> <p>С3.2. Стежити за вантажем під час підймання та переміщення вантажу</p> <p>A8.2. Оцінювати безпечність виконання робіт.</p> <p>A8.3. Виявляти і виконувати дії по запобіганню причини порушень технологічних процесів.</p> <p>A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт.</p>
--	--	--	--	---

			<p>A.8.13. Фактори, за наявності яких роботи краном на відкритому повітрі повинні бути припинені.</p> <p>A8.14. Вимоги безпеки в зоні дії магнітних і грейферних кранів.</p> <p>A8.15. Заходи безпеки при стропуванні, підйманні, переміщенні, опусканні і складуванні вантажів кранами.</p> <p>C.3.1. Призначення та послідовність дій при пробному підйманні вантажу.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p> <p>A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що стосується стропальних робіт.</p> <p>A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.</p>	
		<p>C4. Здатність встановлювати (укладати) та складувати вантаж краном</p>	<p>A1.2. Перелік робіт, які виконуються під безпосереднім керівництвом працівника, відповідального за безпечне проведення робіт вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.5. Порядок та габарити складування вантажу.</p>	<p>A3.3. Підготовляти (очищати) майданчики для складування вантажів.</p> <p>C4.1. Підготовляти та укладати підкладні під вантаж (за необхідності).</p> <p>C4.2. Контролювати та супроводжувати опускання,</p>

		<p>A3.1. Вимоги до місць (майданчиків), призначених для складування вантажів.</p> <p>A1.4. Знакову сигналізацію та встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини.</p> <p>A1.6. Заходи безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.</p> <p>A8.1. Вимоги безпеки при навантаженні розвантаженні рухомого транспорту.</p> <p>A.8.2. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні вантажів декількома кранами.</p> <p>A8.3. Вимоги безпеки при підйманні і переміщенні довгомірних вантажів.</p> <p>A.8.9. Вимоги безпеки при установці і роботі крана стрілового типу поблизу ПЛЕ (повітряних ліній електропередачі).</p> <p>A.8.10. Вимоги безпеки при установці і роботі стрілового самохідного крана на краю котлованів, канав, укосів.</p> <p>A.8.12. Фактори, що впливають на вантажопідіймальну силу електромагніту.</p> <p>A8.14. Вимоги безпеки в зоні дії магнітних і грейферних кранів.</p> <p>A8.15. Заходи безпеки при стропуванні, підйманні,</p>	<p>встановлення та складування вантажу на майданчики, транспортні засоби.</p> <p>C4.3. Виконувати розстропування вантажу.</p> <p>B1.3. Звільняти гак від стропів та інших вантажозахоплювальних пристроїв.</p> <p>A8.1. Дотримуватись положень технологічних карт та проектів виконання вантажно-розвантажувальних робіт, схем стропування.</p> <p>A8.2. Оцінювати безпечність виконання робіт.</p> <p>A8.3. Виявляти і виконувати дії по запобіганню причини порушень технологічних процесів.</p> <p>A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт.</p> <p>A3.1. Перевіряти кріплення вантажу та окремих деталей на вантажі.</p>
--	--	---	--

			<p>переміщенні, опусканні і складуванні вантажів кранами.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами.</p> <p>A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР).</p> <p>A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що стосується стропальних робіт.</p> <p>A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.</p>	
		<p>C5. Здатність виконувати стропування вантажів при кантуванні.</p>	<p>C5.1. Порядок кантування і складування вантажів.</p> <p>C5.2. Технологію, способи та послідовність кантування вантажу.</p> <p>C.5.3. Конструктивні особливості вантажопідіймальних засобів при виконанні кантування.</p> <p>A.8.11. Несправності вантажопідіймальних кранів, при виявленні яких роботи краном повинні бути припинені.</p> <p>C1.1. Види сигналізації та умови користування ними.</p> <p>A1.4. Встановлений на підприємстві порядок обміну сигналами з машиністом вантажопідіймальної машини.</p> <p>A1.13. Технологічні карти з</p>	<p>A2.3. Визначати вагу та центр ваги вантажу.</p> <p>A6.1. Вибирати необхідні стропи відповідно до маси, розміру та виду вантажу.</p> <p>A2.6. Оцінювати відповідність характеру та габаритам вантажу місця для установаження та складування вантажу.</p> <p>A3.1. Перевіряти кріплення вантажу та окремих деталей на вантажі.</p> <p>A1.6. Проводити цільовий інструктаж (при призначенні старшим).</p> <p>C5.1. Контролювати та супроводжувати кантування вантажу до встановлення вантажу в проектне положення.</p>

			вантажно-розвантажувальних робіт та складування вантажів вантажопідіймальними кранами і машинами. A1.14. План організації робіт (ПОР) або проект виконання робіт (ПВР). A1.15. Заходи при експлуатації кранів з тривало діючим відступом (ТДВ) від Правил в частині, що стосується стропальних робіт. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.	
СТР-4. Дії стропальника в нестандартних та аварійних ситуаціях		D1. Здатність діяти згідно з Планом локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій.	D1.1. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях. D1.2. План локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій в частині, що стосується роботи стропальника. D1.3. Правила пожежної безпеки. D1.4. Засоби гасіння пожеж, первинні засоби пожежогасіння. D1.5. Засоби звільнення від дії електричного струму осіб, які потрапили під напругу. D1.6. Способи надання першої (домедичної) допомоги. A1.16. Інструкція з охорони праці для стропальників.	A1.5. Користуватися засобами зв'язку. A1.4. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. D1.1. Діяти в аварійних ситуаціях відповідно до Плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. D1.2. Користуватися інструкціями з пожежної безпеки. D1.3. Користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, піском та ін.). D1.4. Надавати першу (домедичну) допомогу. D1.1. Застосовувати засоби індивідуального захисту.

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

15 вересня 2020 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

18 вересня 2020 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Вересень 2025 року.